



UutisKymi

Kymi Kymmene Oy:n julkaisu nro 1

43. vuosikerta

31.1.1983

Puusta ei ole vielä pulaa



Puunkuljetusten pysähtymisen metsäautoilijoiden kuljetusseisokin vuoksi on huolestuttavaa, mutta kriisissä ei vielä olla, todetaan Kymiyhtiön metsäosastolta. Puuta käyttävät laitokset pystyvät toimimaan muutamasta viikosta lähes pariin kuukauteen.

Ansio-merkit jaettiin

Kymiyhtiön perinteiset ansio-merkit on jaettu. Tänä vuonna tunnustuksen pitkäaikaisesta palveluksesta sai 166 yhtiöläistä.
Sivu 5.

PK 8 jo koneen näköinen

Yhtiön uusi paperikone alkaa saada valmiin koneen mitat. Lisääntyvän tuotannon vuoksi on myös paperin markkinointi saanut uudet tilat.
Sivu 3.

Kymiyhtiö ja Strömberg hyväksyivät sulautumisen

Sekä Kymi Kymmene Oy:n että Oy Strömberg Ab:n ylimääräisissä yhtiökokouksissa 14.1. hyväksyttiin molempien yhtiöiden hallitusten ehdotus sopimuksesta Strömbergin sulautumisesta Kymiyhtiöön.

Kymiyhtiön yhtiökokouksessa hyväksyttiin lisäksi osakepääoman korottaminen siten, että Strömbergin osakkaille annetaan yhtä Strömbergin osaketta kohti kolme Kymiyhtiön osaketta. Päätös ei koske Kymiyhtiön omistuksessa jo olevia osakkeita.

Yhtiöjärjestystä päätettiin tarkistaa siten, että toiminnaksi tulee Kymi-Strömberg Oy, ruotsiksi Kymmene-Strömberg Ab.

Yhtiön toimialana uutta tilannetta vastaavasti on harjoittaa metsä-, kemian- ja metalliteollisuutta sekä niihin liittyvää toimintaa, valmistaa sähkö- ja muita koneita ja kojeita sekä tarvikkeita ja harjoittaa niiden kauppaa, rakentaa laitoksia ja tehdä sähköasennuksia.

Perustellessaan Oy Strömberg Ab:n yhtiökokouksessa ehdotusta sulautumissopimukseksi mainitsi Strömbergin toimitusjohtaja Antti Potila sulautumisen jälkeisen asetelman antavan koko

maan kannalta tärkeälle teollisuudenalalle selvästi vahvemman toimintaperustan.

Strömbergin edustaman sähköteknisen teollisuuden piirissä suhdannevaihtelut tapahtuvat eri aikana kuin metsäteollisuudessa. "Suhdannevaikutukset tasoittuvat sulautumisen jälkeen muodostuvassa yhtiössä ja syntyy edellytyksiä pitkäaikaiselle vakaalle kehitykselle."



Kymiyhtiön ja Strömbergin ylimääräiset yhtiökokoukset pidettiin ravintola Kaivohuoneella Helsingissä.

Potilan mukaan Strömbergin kannalta tärkeä seikka on yhtiön nimen säilyminen uudessa asetelmassa. Myös toiminnallinen itsenäisyys säilyy erittäin pitkälle.

Kymiyhtiön ja Strömbergin sulautuminen tulee voimaan, kun tuomioistuimen lupa on merkitty kauppakisteriin. Tämän on laskettu tapahtuvan kuluvan vuoden syksyllä.

Leaf Riverin rakennustyöt aikataulussa

Kymiyhtiön ja amerikkalaisen metsäteollisuusyhtiön Great Northern Nekoosa Corporationin yhteinen projekti, sellutehtaan rakentaminen New Augustaan, Mississippin osavaltioon Yhdysvaltoihin, etenee aikataulun mukaisesti.

Viime vuoden loppuun mennessä arvioitiin noin 12 prosenttia rakennustyöstä saadun valmiiksi, projektin suunnittelusta oli tällöin valmiina yli puolet.

Vuoden 1984 syksynä käynnistyvän tehtaan rakennustyöt työllistävät tällä hetkellä noin 1 500 henkilöä.

Leaf River -yhtiössä kehitellään parhaillaan sekä puunhankintaorganisaatiota että -menetelmiä. Tarkoituksena on perustaa kolme hankinta-aluetta; valtaosa raakapuusta uskotaan voitavan saada paikallisilta puutavaran hankintaurakoitsijoilta.

Sellun markkinointia ulkomaille tullaan johtamaan New Augustasta käsin, myynti Yhdysvaltoihin hoidetaan Great Northern Nekoosa Corporationin pääkonttorista.

Leaf River -yhtiön liitet-

ty Kymiyhtiön aikaisemmin omistama sahalaite toimii tällä hetkellä yhdessä vuorossa. Käyttökustannusten pienentämiseksi ja tuotannon lisäämiseksi sahalla on tarkoitus tehdä eräitä muutostöitä.

Pohjoismaista koneistoja

Rakennettavan sellutehtaan koneista ja laitteista noin kolmannes on tilattu pohjoismaista. A. Ahlström Osakeyhtiö toimittaa tehtaalle sellun kuivauskoneen määrän päin, leikkuri-latojan ja paalipuristimet, pumput sekä meesauunin.

Asea toimittaa höyryturbiinigeneraattorit, Götaverken höyry- ja soodakattilan sekä Fläkt Ab puhallinkuivaimen ja kattilalaitoksen suotimet.

Pohjoismaat toimittavat koneita ja laitteita Leaf River -yhtiön sellutehtaan yhteensä noin 260 miljoonan markan arvosta.

Keitin, syrjäytyspesuri ja haihduttimet on tilattu yhdysvaltalaiselta Kamyryhtiöltä, joka puolestaan käyttää osittain skandinaavisia alihankkijoita.

Kymiyhtiön Voikkaan paperitehtaalla on otettu käyttöön uudistettu sellun liettämö. Samassa yhteydessä järjestettiin uudelleen myös ns. uusiomasan liettäminen Voikkaalla. Toimenpiteillä voidaan turvata Voikkaan tehtaan kaikkien paperikoneiden selluntarve myös tilanteessa, jolloin Kuusanniemestä ei ole saatavilla "märkää" sellua.

Liettämön uusinta varmistaa sellun saannin Voikkaalle

Liettämöjärjestelyt toteutettiin tiloissa, joissa vuoteen 1979 saakka toimi Kymiyhtiön vanhin alkuperäisessä asussaan säilynyt paperikone, PK 14.

Aikaisemmin sellun liettäminen tapahtui nelospulperissa, ykköspulperi oli varattu uusiomasan liettämiseen ja kakkospulperi oli poissa käytöstä.

Järjestelmä uudistettiin siten, että kakkospulperi purettiin ja tilalle asennettiin uusi 250 tonnia vuorokaudessa käsittelevä Jylhävaara-pulperi. Uusiomasan käsittely siirrettiin nelospulperille ja ykköspulperi jätettiin varalle.

PK 14:n konehalli muutettiin investoinnin yhteydessä selluvarastoksi. Koska se on uudistuksen jälkeen trukkiyömaa, poistettiin hallista läpikulku PK 11:lle. Vanhaan konehalliin mahtuu nyt sellua noin kolmen vuorokauden tarve.

Sellun liettämisen jälkeiset sakeusheitot on eliminoitu täysin automaattisella sakeussäädöllä.

"Liettämöllä on täysautomaattinen logiikkakeskus mikroprosessoreineen, joka jatkuvasti vertaa mitattuja sakeusarvoja asetettuihin arvoihin", kertoo liettämöprojektin vetäjä, käyttöinsinööri Pertti Asunmaa.

Myös paalien käsittely on tehostunut. Aikaisemmin sellupaalit ajettiin pulperiin lyhyeltä kuljettimelta käsin ja vesi annosteltiin niin ikään "sormituntumalla". Nyt sellupaalit nostetaan trukilla kolmiketjuiselle tasokuljettimelle, jolla langat on helppo poistaa. Liettämisen hoitaa kaksi henkilöä vuoroa kohden.

Uusiomasapaalien käsittelyä varten on rakennettu yhdistetty taso- ja syöttökuljetin. Liettämisen hoitaa yksi henkilö vuoroa kohden.

Pulperin liettämöön toimitti ja asensi Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n Jylhävaaran konepaja, kuljettimet Masmet Oy ja automatiikan Strömberg yhdessä Suunnittelutoimisto Asser Vuorisen kanssa.



Liettämöprojektin vetäjä Pertti Asunmaa entisen PK 14:n konehallissa, joka on muutettu selluvarastoksi.

Ei ole helppoa kellään

Metsäteollisuus murehtii parhaillaan omia ongelmiaan. Tulevaisuuden haasteita jauhaa muutosten mylly myös monella muulla yrittämisen alalla. Ei vähiten autoteollisuudessa.

Myös siellä muutosten aikakausi alkoi vuoden 1973 puolivälissä ensimmäisen öljykriisin myötä. Valtava hinnannousu käynnisti voimat, jotka ovat ylläpitäneet inflaatiota. Ne loivat eroja länsimaiden rahavirroissa, jotka puolestaan aiheuttivat vaihtelua valuutta-arvoissa ja kiristivät kansainvälisiä kauppasuhteita. Öljylaskujen luodessa suuria kauppavajeita joutuivat monet maat turvautumaan velkarahoitukseen kulujen peittämiseksi. Eräät maat onnistuivat inflaation hillinnässä korkean tuottavuuden turvin ja öljylaskujen maksamisessa lisäämällä vientiä. Näin tapahtui ennen kaikkea Japanissa.

Jos öljykriisi sotki suunnitelmia metsäteollisuudessa niin totta kai myös autoteollisuudessa. Euroopan autoteollisuuden tuotannon vuotuinen kasvuvauhti putosi v. 1973-82 vajaan 2 %:iin oltuaan edellisessä vuosikymmenenä lähes 6 %. Toinen öljykriisin aiheuttama shokki oli vaatimus paremmasta polttoai-

netaloudesta. Muuttunut energiakustannusten merkitys edellytti samalla uusia pääomasijoituksia ja aikaisempien investointien, joita ei oltu vielä kuoletettu, vanhenemisen.

Mannermaan autoteollisuuden vasta sopeutuessa näihin olosuhteisiin ilmaantui toinen suuri haaste. Japanilaiset autoyhtiöt, jotka tasaisesti olivat jo vahvistaneet asemiaan Kaukoidästä, tunkeutuivat Euroopan markkinoille. Niiden markkinaosuus Euroopassa kohosi vuoden 1973 2,3 %:sta runsaaseen 10 %:iin vuoteen 1980 mennessä. Myyntivaltina oli omassa ympäristössä kehitelty hyvä laatu ja kustannusetu, joka perustui halpaan jeniin ja korkeaan tuottavuuteen. Japanilaisten tuottavuus mitattuna työntekijän tuottaman automäärän perusteella onkin 2 1/2 kertaa parempi kuin eurooppalaisten.

Mutta ei kaksi ilman kolmatta. Euroopan autoteollisuuden sulatellussa tätä toista muutosta ja valmistautuessa vastaamaan sen haasteeseen alkoikin jo tuntua kolmannen suuren voiman vaikutus. Se on suunnittelua ja valmistusta koskeva teknologinen muutos, jonka tietokoneteknologian suhteellinen halpeneminen tulee tekemään

laajassakin mitassa mahdolliseksi. On jo mahdollista kuvitella mm. auton ja sen osien suunnittelu ja testaus tietokoneen avulla sekä tietokoneohjattujen koneitten käyttö osien valmistukseen ja kokoamiseen valmiiksi autoiksi.

Vastatakseen näihin kaikkiin muutoksiin tarvitaan kekseliäisyyden lisäksi myös rahaa. Onkin laskettu, että kuluvalle vuosikymmenellä Euroopan autoteollisuuden pääomatarve olisi peräti 100 miljardia dollaria. Tämän summan arvoinen on siis vastaus kysymykseen: ollako vai eikö olla?

Jos ympäristö siistitään eli puretaan tehtaat ja lyödään hampaat naulaan, ei helppoa ole silloinkaan. Euroopan autoteollisuus työllistää tällä hetkellä nimitään lähes 6 % Euroopan työvoimasta ja sen osuus bruttokansantuotteesta on 8 %. Toisaalta tulevaisuus, jossa asiat jatkuisivat nykyisellään, on liian masentava edes pohdittavaksi.

Posuu

Tämä tehtävä on hyvin monipuolinen

Kymin Metallin Salon tehtaalla on työntekijöiden uudeksi pääluottamusmieheksi kaudelle 1983-84 valittu **Kyösti Hiltunen, 37.** "Hyvältä tuntuu, sillä tehtäväkenttä näyttää olevan erittäin monipuolinen ja haasteita antava", toteaa Hiltunen. "Jokainen päivä näyttää olevan erilainen ja tuo tullessaan aina jotain uutta."

Luottamusmiehen pääasiallisena tehtävänä on Hiltusen mukaan toimia ammattiosaston edustajana työehtosopimuksen soveltamista koskeissa asioissa.

"Luottamusmies myös edustaa ammattiosastoa työlaainsäädännön soveltamista koskeissa asioissa sekä työehtosopimukseen ja yleensä työntekijän ja työntekijän välisiin suhteisiin liittyvissä kysymyksissä. Luottamusmiehen tehtävänä on myös välittää tietoja toisaalta työntekijän ja toisaalta ammattiosaston tai työntekijöiden välillä."

Onko pääluottamusmiehellä tarpeeksi valtaa?

"Pääluottamusmiehen valta on hyvin rajallista, mutta kun käyttää taitavasti sitä, mitä on olemassa, niin eiköhän silläkin pärjätä. Vastuuta on annettu harteille sitäkin enemmän."

Millaista koulutusta tunnet tarvitsevasi, kun valmentaudut tehtäväsi?

"Luottamusmiestiedon peruskurssin aloitan Murikassa ja sen jälkeen olisi vielä erittäin tärkeätä käydä työntutkimuksen peruskurs-

Olet syntynyt Rovaniemellä. Mikä veti etelään?

"Etelään lähdön syynä oli jo silloin 60-luvulla Lapin vaikea työllisyystilanne. Teollisuustyöpaikkoja ei siellä yksinkertaisesti ole riittävästi."

Perhesuhteesi?

"Avoliitossa"

Harrastuksesi?

"Harrastukseni on eränkäynti ja kivääriammunta. Kivääriammunnan tuomarikortti on myöskin tullut hankittua. Metsästysharrastukseeni sain kipinän jo nuorena. Oravan metsästyksellä se alkoi Lapin maisemissa ja peura on tänä vuotena ollut pääasiana. Kahdeksanpiikkiset pukin sarvet ovat ilmestyneet seinälle. Metsästyseuran toiminnassa olen ollut aktiivisesti mukana. Vuosi takaperin tuli sihteerin tehtävät. Luonnossa liikkuminen ja ekologian seuraaminen antaa jonkinlaisen henkireiän; että unhoittaa arjen murheet. Työelämä vaatii nykyään ihmiseltä paljon ponnistuksia. Luonto ja eränkäynti yhdessä ovat minulle jonkinlainen lataamo."

Mitä odotat tehtävästäsi?

"Ensinnäkin toivon, että onnistun tehtävässäni, sillä tämä omani ei ole niitä kaikkein helpoimpia hoitaa."

Kysymykset:
Elvi Vetteranta



Kyösti Hiltunen

si, sekä luottamusmiestiedon jatkokurssi. Tämän tehtävän hoitamisen onnistuminen on paljolti kiinni koulutuksen määrästä."

Minkälainen olet, tasainen vai äkkipikainen?

"Täytyy vastata varauksella. Riippuu siitä, miten ja missä sävyssä jokin asia esitetään, mutta luonnottakin voidaan ehkä kouluttaa."

Onko jokin asia jo ehtinyt harmittaa?

"Ei ole vielä ehtinyt, sillä hankalatkin asiat on pakko hoitaa. Vaikeuksiakin tulee eteeni varmasti, mutta ne ovat sitä varten, että ne voitetaan."



Toimitusjohtaja Fredrik Castrén: Aloitamme Metsän vuoden

Suomen Metsäyhdistyksen aloitteesta vietetään vuotta 1983 Metsän vuotena. Tasavallan Presidentti on lupautunut teemavuoden suojelijaksi. Metsän vuoden aikana halutaan tehdä tunnetuksi metsätalouden ja -teollisuuden merkitys maamme kansantaloudelle.

Suomi on maailman metsäisimpiä maita; maapinta-alastamme on metsiä 65 prosenttia. Metsää on Suomessa asukasta kohden 4,5 ha maapallon keskiarvon ollessa noin 1 ha. Maamme metsät tuottavat yli 90 prosenttia metsäteollisuutemme tarvitsemasta raaka-aineesta.

On siis luonnollista, että metsällä ja sen hyödyntämisellä on ollut ratkaiseva merkitys kansamme kehitysvaiheissa. Metsää voidaan pitää taloudellisen kasvumme moottorina kahdestakin eri syystä: metsä on uudistuva ja runsain luonnonvaramme ja puu on monipuolinen raaka-aine.

Varsinainen metsäteollisuutemme alkoi kehittyä 1800-luvun loppupuolella tapahtuneen teollisen vallankumouksen jälkeen. Siitä lähtien on maamme hyvinvointi pääosin pohjautunut metsäteollisuuteen. Vaurastumisen edellytyksenä on edelleenkin metsätuotteidemme menestyminen maailmanmarkkinoilla.

Metsäteollisuuden osuus maan kokonaisviennistä on



Toimitusjohtaja Fredrik Castrénille metsän monet käyttömuodot ovat tuttuja, onhan yksi hänen harrastuksistaan metsästyks.

edelleen suurin, vaikka osuus maamme teollisuusrakenteen monipuolistuessa

vuosien mittaan onkin pienentynyt. Puunjalostustuotteiden valmistuksessa tarvi-

taan suhteellisesti vähiten tuontiraaka-aineita verrattuna muihin aloihin. Niinpä Suomen ulkomaankaupan nettovaluuttatuloista yli 50 prosenttia saadaan metsäteollisuuden viennistä.

Olen korostanut metsien merkitystä raaka-aineen, puun, tuottajana maamme metsäteollisuudelle. Mutta metsien monet muut käyttö-tarkoitukset ovat myös meille kaikille tärkeitä. Kaikilla suomalaisilla on mahdollisuus liikkua metsissä, ulkoilla ja retkeillä. Sienien ja marjojen poiminta sekä metsästyksessä tuottavat virkistykseen lisäksi myös aineellista hyötyä.

Metsän antamat tulot — vuonna 1981 teollisuus maksoi kantorahoina runsaat 4 miljardia markkaa — ja metsien virkistyskäyttö ovat metsistämme saatavat "luontoisedut". Metsän vuoden tarkoituksena on muistuttaa meitä siitä, että metsä on ystävämme.

Metsään ja metsätalouteen on hyvä tutustua lähemmin. Siksi kuluvan vuoden aikana aiheesta julkaitaan sarja artikkeleita Uutiskymi-lehdessä sekä valmistetaan esite yhtiön omistamasta Nynäsin tilasta. Lähellä Heinolaa sijaitseva Nynäsin alue on tunnetuimpia esimerkkejä tehokkaan puuntuotannon ja ulkoilutarpeiden yhteensovittamisesta.



Kymiyhtiön Nynäsin tilan metsiä Heinolassa hoidetaan tehokkaasti, sama alue on laajalti myös virkistyskäytössä. Kuva Vierumäelle johtavalta Ilvespolulta.

Hyvät yhtiöläiset!
Julistan Metsän vuoden Kymiyhtiön osalta avatuksi

ja toivon metsien merkityksen kirkastuvan kaikille yhtiöläisille vuoden aikana.

Kuusanniemen uusi kone valmistuu

PK 8:n, Kuusanniemen rakennettavan uuden hienopaperikoneen mahtavat mittasuhteet ovat jo selvästi nähtävissä. Koneen viiraosa valmistuu kuluvalle viikolla pääosiltaan, myös 11 metriä korkea puristinosa on jo saanut muotonsa.

”Perälaatikko tuodaan Kuusanniemen tällä viikolla ja asennus tapahtuu seuraavalla viikolla. Kuivausosan 5. ja 6. ryhmien kohdalta puutuu huuva, muilta osin kuivausosa on valmis”, sanoo projektin asennuspäällikkö, insinööri Keijo Kaartinen.

PK 8:n liimapuristin on jo asennettu, paikallaan ovat niin ikään kalanteri ja pope-rullain.

Konekokonaisuutta on jo vaivaton tarkastella, sillä koko uuden yksikön valaistusjärjestelyt ovat lähes valmiit.

Uuden koneen edellyttämät muutos- ja uudistustyöt massaosastolla ovat Kaartisen mukaan jo valmistumassa ja osin koeajot. Liettä-mö on jo valmis, vesiajot tehty ja koeajot käynnissä. Jauhimet sekä säiliöt pumpuineen ja sekoittajineen ovat paikallaan.

Paperikoneen höyry- ja lauhdeputkisto valmistuvat kuluvalle viikon loppuun mennessä ja kierto- ja rasvavoitelujärjestelmä noin viikkoa myöhemmin. Paperikoneen käyttölaitteiden lasketaan olevan paikallaan kuun puolenvälin tienoilla.

PK 8:n ilmastoinnin ja lämmön talteenotto-laitteiden asennustyöt saadaan suoritetuksi niin ikään lä-



Kuusanniemen rakennettava PK 8 on viimeisten viikkojen aikana muuttanut muotoaan päivittäin. Koneella on valmistuessaan pituutta 116 metriä, etualalla näkyvän puristinosa korkeus on noin 11 metriä lattiatasosta mitattuna. Asennustyöt olivat tammikuun viimeisellä viikolla kuumimmillaan, koneen parissa hääri noin 360 asentajaa.

himmän parin viikon sisällä ja prosessiputkistot lopulliseen kuntoon noin viikkoa edellisen jälkeen. Kunnonvalvontajärjestelmä valmistuu viikolla 7.

”Pituusleikkuri valmistuu tällä viikolla. Vuoden 6. viikolla on tarkoitus lähteä trimmaamaan sitä paperilla. Rullapakkauslinja ja kuljetin ovat jo valmiit.”

PK 8-työmaa työllistää tällä hetkellä lähes 400 henkilöä. Valtaosa, noin 360 heistä on ulkopuolista asennustyövoimaa. Rakennustöissä, tekemässä jälkivaluja, reikiä, rappauksia ym. on enää kolmisenkymmentä henkilöä.

Asennusliikkeitä työmaalla toimii 30, rakennusliikkeitä puolenkymmentä. Henkilövahvuus työmaalla säilyy ins. Kaartisen mukaan nykyisellään kolmen viikkoa, sen jälkeen alkaa väheneminen.

Valvomotilat lähes valmiit

Paperikoneen mären pään valvomotilat ovat jo valmiit, niihin sijoitettavat tietokonepöydät ovat toistaiseksi kerrosta alempana sijaitsevista ristikytkentätiloista testata varten.

Kuivan pään valvomotilat ovat jo melkein lopullisessa muodossaan. Rullapakkausjärjestelmän tietokonejärjestelmä on jo testattu ja hyväksytty.

Prosessitietokoneen mitta-antureita paperikoneelle ryhdytään asentamaan viikolla 7.

Lisätonnit markkinoidaan uudesta konttorista



Markkinointiosaston uusia tiloja, vas:lla sisäänkäynti, kahvitilat, lähettien sekä tilausten käsittelyn ja trimmityksen tilat.

Kymin paperitehtaalla valmistaudutaan lisääntyvän tuotannon myyntiin mm. kokoamalla koko markkinointiosasto yhteisiin tiloihin.

PK 7:n konttorin päälle on rakennettu noin 900 neliometriä uutta, asianmukaista toimistotilaa.

Tiloihin on siirretty aiemmin keskuskonttorissa työskennelleet markkinointi- ja myyntiosastot sekä Kymin paperitehtaan konttorissa toimineet tuotannon suunnittelu ja trimmitus.

Uusiin tiloihin siirtyvät myös kerrosta alemmalla lähetyksen ja laskutusosastot sekä Self Copyn myynti Voikkaalta.

Kymin paperitehtaan markkinoinnin uusi konttori koostuu kahdesta maisemakonttorikokonaisuudesta sekä niistä ympäröivistä yksit-

täisistä huoneista. Konttoritilojen keskelle on sijoitettu sosiaali-, varasto- ja teleksin tilat.

Konttorin ulko-oven puoleinen kokonaisuus on varattu tilausten käsittelylle ja trimmitykselle, kahviloille ja lähettien tiloille. ”Valkealan puoleinen” kokonaisuus on lähetyksen ja laskutusosaston hallussa.

Yksittäisissä toimistohuoneissa työskentelevät myyntijohtaja sihteerineen, tuotepäälliköt, myyntisihteerit, laskutusosastot, asiakaspalvelupäällikkö, myyntipäällikkö, järjestelmäpäällikkö sekä laivastupäällikkö.

Uusien tilojen käyttöönotolla pyrimme ensi sijassa toiminnan tehostamiseen ja keskinäisen yhteydenpidon helpottamiseen sekä nopeuttamiseen, todetaan markkinointiosastolta.



Lähetyksen ja laskutusosaston puoleista osaa markkinoinnin konttorista on somistettu viherkasvein. Etualalla Lasse Ahlroth.



Miten pitäisi suhtautua PCB:hen?

Viime aikoina on paljon puheenaihetta antanut sähkölaiteissa jäähdytysväliaineena käytettävä PCB. Koska tästä tulipalon tai sähköilmiön tuloksena voi syntyä vielä vaarallisempia aineita, herää kysymys:

Onko Kymi-yhtiön tehtailla kyseistä ainetta ja miten paljon? Miten on menettävä, jos ainetta on ja onnettomuus tapahtuu?

’Onkos tietoa’

Kymi-yhtiön työpaikoilla on kartoitettu PCB:tä sisältävät laitteistot.

Kuusankoskella on yksi muuntaja ja yksi suurjännitekondensaattoripatteristo, joiden kohdalla selvitetään teknisiä ratkaisuja PCB-ongelman poistamiseksi.

Pienjännitekondensaattoreita on eri kohteissa työpaikoilla. Näiden kohdalla todellinen PCB-myrrkyngelma syntyy etupäässä ulkoisesta tekijästä (tulipalo yms.).

Kuusankoskella suorite-

taan pienjännitekondensaattoreiden kohdalla sijainti yms. tekijät huomioon ottaen riskiarvioita jatkotoimenpiteitä varten helmikuun loppuun mennessä. Kyseisessä tarkastuksessa ovat mukana palo-, työsuojelu- ja sähköasiantuntijamme.

Jo tällä hetkellä palokunnilla on tiedot PCB:tä sisältävistä kohteista työpaikoillamme ja riittävät ohjeet sekä varusteet mahdollisia vahinkotapauksia silmällä pitäen.

Työpaikoilla tulee henkilöiden toimia mahdollisissa ko. onnettomuustapauksissa palopäällikön tapauskohtaisien ohjeiden mukaisesti.

Sisäasiainministeriö on asettanut työryhmän selvittämään PCB-kysymystä. Selvitys on tulossa vuoden alkukuukausina. Lisäksi työsuojeluhallitus on tahollaan laatimassa asiaa koskevia turvaohjeita.

Teuvo Karhu
johtava työsuojelupäällikkö

Talousjohtaja Jaakko Harju

Tietoyhteiskuntaan siirtymistä ei Kuusankoskella vierasteta

"Metsäteollisuudella on tällä hetkellä vaikeuksia, jotka olemme saaneet myös omassa yhtiössämme viime vuosina kouriintuntuvasti kokea. Etsiessämme ratkaisuja vaikeisiin talouskysymyksiin meidän on syytä muistaa, että tulevaisuudella on omat ehtonsa, jotka vaativat kykyä sopeutua vaihteleviin ja uusiin tilanteisiin", sanoi yhtiön talousjohtaja Jaakko Harju puhuessaan yhtiön ansiomerkkien jakotilaisuudessa Koskelassa 16. tammikuuta.

"Eräs tällainen uusi tilanne ja käänteentekevä kehityksen etappi on automaation myötä syntynyt uusi teknologia. Nykyistä atekniikkaa on ennätetty verrata sähkövoiman keksimiseen. Siinä missä sähkö muutti lihasvoiman mekaniikaksi, on mikroelektronikka muuttanut mekaniikan automaatioksi."

Elektroniikan kehitys on Harjun mukaan ollut niin nopeaa, että vielä joitakin vuosikymmeniä sitten ei nykyisiä tiedonkäsittely- ja tiedonsiirtojärjestelmiä pystytty lainkaan kuvittelemaan.

Uudessa yhteiskunnassa tieto on helposti ja nopeasti useimpien saatavissa. Monien mielestä tietoyhteiskunta tulee olemaan hajautetumpi ja ihmisläheisempi kuin se, johon olemme totuneet.



Talousjohtaja Jaakko Harju

Automaatiojärjestelmistä pyritään myös tekemään entistä ihmisläheisempiä. Tavoitteena on luoda työympäristöjä, jotka antavat enemmän mahdollisuuksia luovaan yhteistyöhön. Vastavasti yhteiskunnan ammattirakenteessa tapahtuu muutoksia, ja ihmisen on muututtava niiden mukana.

Käytännössä muuttuminen tarkoittaa sitä, että meiltä vaaditaan yhä monipuolisempaa ja pitempiä kaisempaa itseämme koulutamista. Meidän on myös oltava valmiit vaihtamaan ammattia tai uudelleen kouluttamaan itseämme.

"Kuusankoskella teollisuus on pystynyt runsaan sadan vuoden ajan pysyttelemään yleisen kehityksen kärjen tuntumassa. Yhtiöllemme on parhaillaan valmistumassa uusi hienopaperikone, jonka uusi henkilöstö on jo pitkään opiskellut

mm. tietokonetekniikkaa, mikä paljolti säätelee uuden koneen suorituskykyä. Tietoyhteiskuntaan siirtyminen ei siten ole täällä Kuusankoskellakaan mitenkään vieras asia, vaikka läheskään kaikissa tehtävissä ei tilanne ole havaittavissa yhtä konkreettisesti tavalla kuin tällä uudella paperikoneella."

Puheensa lopuksi talousjohtaja Harju esitti yhtiön ja omasta puolestaan lämpimät kiitokset ansiomerkkien saajien suorittamasta pitkäaikaisesta, uskollisesta ja tuloksellisesta päivätyöstä. Hän toivoi, että luottamuk-

sellinen palvelussuhde voisi jatkua edelleenkin ja siten koitua yrityksemme menestykseksi myös tulevaisuudessa.

40-vuotisansiomerkit ja koivat Koskelassa johtaja ja rouva Antti Örmälä ja johtaja ja rouva Heikki Kellokoski. 25-vuotisansiomerkit ja koivat edellä mainittujen lisäksi johtaja ja rouva Krister Brommels, talousjohtaja ja rouva Jaakko Harju ja johtaja ja rouva Eero Routamo.

Tilaisuudessa esiintyivät Kouvolan Varuskuntasoittokunta, johtajanaan luutn. Aulis Kaukonen, dipl. laulaja

Pertti Mäkelä säästjänään kanttori-urkuri Pekka Ainali ja Kuusankosken Kaiku johtajanaan opettaja Risto Taavitsainen.

Ansiomerkkejä jaettu 7 709

Kymiyhtiön omia ansiomerkkejä jaettiin ensimmäisen kerran vuonna 1947, jolloin yhtiö juhli 75-vuotista toimintaansa. Tällöin yhtiöläiset saivat kultamerkin 50 vuoden ja hopeisen merkin 25 vuoden palveluksesta.

Kun yhtiössä siirryttiin noudattamaan 65 vuoden eläkeikää, vain perin harvoilla oli mahdollisuus päästä 50:een palvelusvuoteen. Tämän johdosta yhtiön hallitus täydensi vuonna 1967 aikaisempaa päätöstään kolmannella, 40 vuoden palvelusta annettavalla ansiomerkillä.

Tällöin liitettiin kaikkiin ansiomerkkeihin yhtiön tunnusta, aarnikotkaa esittävä pienoismerkki, jota monet yhtiöläiset kantavat arkioloissakin. Ansiomerkkiin liittyy myös kunniakirja.

Kaikkiaan on yhtiössä jaettu 202 ansiomerkkiä 50 vuoden palveluksesta, 40-vuotismerkkejä 846 ja 25-vuotismerkkejä 6 661 eli yhteensä 7 709 ansiomerkkiä.

Viime vuonna ansaitsi ansiomerkkin yhteensä 166 yhtiöläistä.



Johtaja Antti Örmälä, autonkuljettaja Einar Hytönen ja tunnustukset pitkäaikaisesta työstä.

Erolinilla

Kaikkien aikojen pisin palvelusaika Kymiyhtiössä on peräti 71 ja puoli vuotta. Tämän uskomattomalta kuulostavan päivätyön teki Kuusankoskella vuosina 1876–1947 paperimestari Robert Erolin.

Lappeella v. 1865 syntyneen Erolinin vanhemmat muuttivat Kuusankoskelle 1870-luvun alkupuolella, jolloin sekä Kymiyhtiön että Kuusankoski-yhtiön tehtaita rakennettiin.

Pikku-Robertin tiedetään saaneen ensi kosketuksen työelämään jo 9-vuotiaana, jolloin hän kuljetti Kymiyhtiön postia silloiselle Kymin, nykyiselle Korian asemalle. Yhtiön palvelukseen hän astui 11-vuotiaana heinäkuussa 1876. Aluksi hän toimi apupoikana leikkuukoneella, mistä siirtyi vähitellen prässi-pojaksi paperikoneelle.

Perinteelliseen tapaan Erolin kävi paperitehtaalla läpi eri ammattivaiheet yleten koneenhoitajaksi ja lopulta vuoromestariksi v. 1906. Toimittuaan työnjohtotehtävissä Kymin paperitehtaalla Erolin siirtyi myöhemmin vuoromestariksi Kuusankosken paperitehtaalle, mistä hän jäi eläkkeelle joulukuussa 1947.

Kun Erolin oli ollut 70 vuotta yhtiön palveluksessa, järjestettiin johtokunnan huvilalla harvinaislaatuinen juhlatilaisuus, missä Kymiyhtiön silloinen toimitusjohtaja, vuorineuvos K.E. Ekholm luovutti hänelle Keskuskauppakamari kultaisen ansiomerkkin. Yhtiön omat ansiomerkit tulivat käyttöön vuosi myöhemmin.



Kymi Kymmene Konserni Kuusankoski

25-vuotisansiomerkki:

Eila Erkinharju (lakiasiat), Marjatta Karhu (talousosasto) ja Olavi Sommarberg (talousosasto).

Kymi Kymmene Paperi Kuusankoski

40-vuotisansiomerkki:

Sirkka Anttila (Voikkaan paperitehdas), Aimo Ingimaa (Kymin paperitehdas, Y-osasto), Eero Kossila (Kouvolan Kirjapaino), Pauli Laaksonen (PK 7), Mir-

jam Wallenius (arkkisali), Allan Valto (Voikkaan paperitehdas) ja Oiva Vesala (sellu).

25-vuotisansiomerkki:

Antero Ahomies (Voikkaan paperitehdas), Allan Alen (Kymin paperitehdas, C-osasto), Erkki Anttila (Voikkaan paperitehdas), Soile Anttila (markkinointiosasto), Maria-Liisa Hannén (Voikkaan paperitehdas), Jorma Heino (sellu), Aimo Heinonen (Voikkaan puuhiomo), Olavi Hietanen (sellu), Jorma Hildén (Voikkaan paperitehdas, jälkikäsitteily), Matti Horppu (Kymin paperitehdas, C-osasto), Olavi Immonen (sellu), Raimo Juurela (arkkisali), Pentti Jäppinen (Kymin paperitehdas, F-osasto), Mikko Järvinen (arkkisali), Maila Kiiski (sosiaaliosasto), Ilkka Koivikko (Voikkaan paperitehdas), Vieno Korja (sellu), Lasse Kytö (sellu), Pekka Lahtinen (Voikkaan paperitehdas, jälkikäsitteily), Pentti Lampiranta (sellu), Timo Lassila (Kymin paperitehdas, F-osasto), Kari Lepistö (Kouvolan Kirjapaino), Anssi Leppä (arkkisali), Lasse Lieri (sellu, kunnossapito), Hilikka Liljanheimo (arkkisali), Aulis Marstio (sellu), Reino Martinen (arkkisali), Eero Mikkonen (Kymin paperitehdas, C-osasto), Eero Mynttinen (sellu), Aira Niemenpää (arkkisali), Sinikka Nikka (arkkisali), Vilma Nummila (arkkisali), Teuvo Parkkinen (sellu), Helena Pasi (palkkaosasto), Rauno Penttilä (Voikkaan paperitehdas), Hannu Pesu (sellu, kunnossapito), Selma Pietikäinen (Kouvolan Kirjapaino), Sirkka Piitulainen (arkkisali), Pertti Pitkänen (sellu), Kari Puranen (sellu), Tauno Reiman (Kymin paperitehdas, C-osasto), Eino Roitto (arkkisali), Karl Roschier (työterveys), Raimo Rökköläinen (Kymin paperitehdas, C-osasto), Juhani Räsänen (Kymin paperitehdas, C-osasto), Sirkka Silvonen (arkkisali), Eino Tabell (Kymin paperitehdas, F-osasto), Seppo Taihoma (sellu), Arvi Tantu (sellu), Alli Tolonen (klubit), Erkki Tuominen (Voikkaan paperitehdas, jälkikäsitteily), Veikko Tuominen (Voikkaan puuhiomo) ja Taisto Varjonen (sellu, kunnossapito).

Juankoski
40-vuotisansiomerkki: Martti Ahonen (höyrykeskus).
25-vuotisansiomerkki: Jouko Heikkinen (kartonkitehdas), Leo Heino (konekorjaamo), Helli Holopainen (laboratorio), Valtteri Maljanen (konekorjaamo), Mauno Myöhänen (rakennuskorjaus), Pentti Riekinen (viimeistely), Tauno Rissanen (puuhiomo), Antero Roininen (konekorjaamo) ja Pertti Voutilainen (puuhiomo).

Juankoski

40-vuotisansiomerkki: Martti Ahonen (höyrykeskus).

25-vuotisansiomerkki: Jouko Heikkinen (kartonkitehdas), Leo Heino (konekorjaamo), Helli Holopainen (laboratorio), Valtteri Maljanen (konekorjaamo), Mauno Myöhänen (rakennuskorjaus), Pentti Riekinen (viimeistely), Tauno Rissanen (puuhiomo), Antero Roininen (konekorjaamo) ja Pertti Voutilainen (puuhiomo).

Kymi Kymmene Perustuotanto Kuusankoski

40-vuotisansiomerkki:

Pentti Fagerlund (Voikkaan konekorjaamo), Erkki Hinkkuri (rakennusosasto), Einar Hytönen (kuljetusosasto), Martti Hyrynen (rakennusosasto), Paavo Jaatinen (Kymin konekorjaamo), Aimo Junnila (Voikkaan konekorjaamo), Jaakko Kivekäs (voimaosasto), Reino Kivinen (Kymin konekorjaamo), Paavo Lahtinen (Voikkaan konekorjaamo), Veijo Lamminpää (Kymin sähkökorjaamo), Mikko Luoranen (Voikkaan konekorjaamo), Kalevi Nora (Kymin konekorjaamo), Åke Nurminen (rakennusosasto), Tuure Nyberg (Kymin konekorjaamo), Tuure Pöhlö (rakennusosasto), Veijo Taskinen (Kymin konekorjaamo), Hemmo Tirkkonen (Voikkaan konekorjaamo) ja Erkki Vesala (Haukkasuo).

25-vuotisansiomerkki:

Antero Ahola (kuljetusosasto), Jouko Askola (Voikkaan höyryvoimalaitos), Gunnar Eteläpää (kuljetusosasto), Rauno Granberg (kuljetusosasto), Pentti Hakkarainen (Kymin konekorjaamo), Väinö Häkkinen (kuljetusosasto), Pentti Iiskola (kuljetusosasto), Heikki Juslin (voimaosasto), Veikko Järvinen (varastot), Lauri Kiiski (varastot), Unto Koivisto (rakennusosasto), Vaito Lahti (rakennusosasto), Viljo Lonka (voimaosasto), Mauno Metsärinne (Haukkasuo), Pirkko Mäki (tehdaspalvelu), Pentti Paasonen (osto-osasto), Seija Piensalmi (osto-osasto),

Kauko Porkka (Haukkasuo), Raimo Pukkila (varastot), Paavo Pönni (Kymin höyryvoimalaitos), Unto Pöyhönen (Voikkaan sähkökorjaamo), Veli Raussi (Haukkasuo), Pekka Salonen (voimaosasto), Markku Sihvola (rakennusosasto), Valo Tuuntunen (suunnitteluosasto), Veikko Vaikkonen (kuljetusosasto), Seppo Valli (rakennusosasto) ja Ilkka Vesa (rakennusosasto).

Halla

40-vuotisansiomerkki: Veikko Kivelä (saha), Jaakko Koivusaari (kunnossapito) ja Oiva Pakkanen (kuorimo).

25-vuotisansiomerkki: Heikki Husu (tasaamo) ja Pär-Erik Löf (vientimyynä).

Soinlahti

25-vuotisansiomerkki: Kauko Huttunen (kuljetusvälinekorjaamo), Erkki Kettunen (lautatarha), Olavi Kärkkäinen (lämpökeskus) ja Arvi Väisänen (kunnossapito).

Kymi Kymmene Kemia Kuusankoski

25-vuotisansiomerkki: Toini Häsä (klooritehdas), Marjatta Käki (yhteiset), Heikki Lehtonen (klooritehdas), Kauko Liiri (klooritehdas), Ahti Lindsten (klooritehdas), Martti Malinen (kunnossapito), Seppo Mikkola (klooritehdas), Tauno Pehkonen (klooritehdas), Meeri Pesu (Kuusankosken tehtaasta) ja Erkki Vainio (klooritehdas).

Kymi Kymmene Metalli Karkkila

40-vuotisansiomerkki: Reino Gröndahl (keskuskorjaamo), Reino Kantakoska (konepaja), Urpo Kuusijärvi (konepaja) ja Hilja Peltola (hallinto).

25-vuotisansiomerkki:

Jaakko Ahopalo (mainososasto), Pirkko Enström (lähettämö), Erkki Fältgrén (automaattivalimo), Annikki Haanpää (konepaja), Esko Heinonen (keskuskorjaamo), Olavi Heinonen (osto-osasto), Meeri Koskinen (konepaja), Maire Lindström (konepaja), Seppo Niitymäki (kylmähartsilinja), Esko Peltonen (kattiliosasto), Tuovi Ranne (automaattivalimo), Veikko Ranne (jarrulaikkalinja), Anton Saarinen (keskuskorjaamo), Arvo Valo (kylmähartsilinja) ja Lauri Virolainen (valm.tekn. suunnittelu).

Heinola

25-vuotisansiomerkki: Aapo Hietanen (kattiliosasto), Yrjö Koho (sarjatuoteosasto), Arvo Romppainen (laadunvalvonta), Anna-Liisa Salminen (radi-aattoriosasto) ja Reino Toiviainen (laadunvalvonta).

Salo

40-vuotisansiomerkki: Yrjö Salo (tehdaspalvelu).
25-vuotisansiomerkki: Taisto Hellsten (valurautakoneistamo), Eero Jalonen (tuotesuunnittelu), Eino Stenholm (tuotesuunnittelu) ja Sanni Suppala (kokoonpano-osasto).

ennätys

Sota-aikana tarvittiin 14-vuotiaankin työpanos



Paperimestari Robert Erolin
pitkä palvelusaika jää
ylittämättömänä ennätykse-
nä yhtiön historiaan. Kuvassa
Erolin 80-vuotispäivänään.

Merkkitapauksen johdosta kirjoitti yhtiön henkilökuntalehti Kymiyhtymä seuraavasti: "Harvinaisen korkeasta iästään ja pitkästä palvelusajastaan huolimatta hän edelleenkin hoitaa tehtäviään tarvitsematta kuitenkaan olla enää öisin työssä muuta kuin poikkeustapauksissa." Lisäksi lehti kertoi, ettei Erolin tarvinut sairauden takia olla töistä pois kuin yhteensä kaksi viikkoa. Paperimestari Erolin kuoli Kuusankoskella 87-vuotiaana v. 1953.

Erolin seitsemästä lapsesta kuusi oli myös Kymiyhtiön palveluksessa. Pissimmän yhtäjaksoisen palvelusajan saavutti Ines (Ekestam), joka v. 1974 siirtyi lakiasianosastolta eläkkeelle 42 vuoden palveluksen jälkeen. Lisäksi Torsten palveli yhtiötä 32 vuotta ja Kerttu 28 vuotta.

Kun Veikko Kivelä, 54, meni vuoden 1942 kesällä kysymään töitä Hallan sahalla, ei häntä nuoruutensa vuoksi vielä otettu töihin. Lokakuussa, pojan täytettyä 14 vuotta työtä jo löytyi.

Ensimmäinen työpaikka oli nauulaamossa, jossa tuolloin rakennettiin parakkien osia. "Seinä tehtiin paneeleista, lasivilla laitettiin paneelien väliin. Valmiista osista parakki oli helppo koota missä tahansa."

Pitkään ei Kivelä ehtinyt parakkeja tekemään, vaan siirtyi jo kuukauden työn jälkeen sahan puolelle, tukkien käsittelyyn.

Tukkien käsittely oli niin mieluista hommaa, että "silloin koin varmasti elämän nopeimmat kolme tuntia. En nimittäin uskonut, kun työtoverit ruokatunnin alkaessa huusivat 'Veikko, lähde jo syömään'."

Tältä ajalta ovat Kivelällä selvimmin mielessä myös sodan melsket.

"Hälytyksen sattuessa pasongin (tukkiaaltaan) valot piti käydä sammuttamassa aallonmurtajalla olevalta tolपालta. Kun juoksin aallonmurtajalta kopukkaa pitkin takaisin, tuli pasonkiin jo pommeja. Työtoverit ehdivät jo huutaa 'Nyt Veikko meni', mutta selvisin kuitenkin."

Kuutamoiltoina sai tuolloin yleensäkin varautua pommituksiin ja valojen sammuttamiseen, pilvisinä iltoina oli rauhallisempaa. Pian Kivelä siirtyi työhön sahan sisälle, viilakammariin. Sota ja pommitukset vaikeuttivat edelleen toimintaa. Joskus ei ehditty edes käynnistää sahaa, kun jo joudut-



Veikko Kivelän tehtäviin kuuluu mm. kehäsahojen terien hoito.

tiin juoksemaan pommisuojaan.

Joskus sirpaleiset puut tylytyivät teriä. "Ei teriä ehtinyt vaihtaa normaalein väleihin, välillä ne kuluivat hyvinkin sileiksi", muistelee Kivelä.

Hetkittäin jouduttiin sahaus siirtämään yhteen vuoroon: "Toinen vuoro sahasi ja toinen rakensi sirpalesuojia."

Sirpalesuojia myös tarvittiin:

"Katselimme nykyisen sahan konttorin ja sahan välillä olevasta sirpalesuojasta, kun Hietasen suunnasta tulleista koneista irtosivat pommit ja putosivat lautatarhalle. Ilmaan sateli rimoja ja meesaa."

Sodassa tarvittavaa tavaraa tuotettiin myös Hallassa.

"Ammuslaatikoita tehtiin tuolloin kollikuurissa, joka sijaitsi lähellä vanhaa sellutehdasta."

Toista polvea

Veikko Kivelä on toisen polven hallalainen. Hänen isänsä Evert Kivelä työskenteli niin ikään viilakammariin. "Hän oli asettajana pyöreillä terillä ja minä pitkillä", kertoo Veikko Kivelä.

Hiljalleen poika oppi myös isänsä ammatin, oppipa myös sahaamaan. "Aatelin, että voinhan sen aikaa lykätä, kun sahaajat käyvät vaikkapa vessassa", muistelee Kivelä.

Pitkiä teriä käytettiin kehysahassa, pyöreitä taas särmäyssahassa. Sahanasettaja teki myös monet muut välttämättömät työt, oikoi laikkoja ym. Työtä kertyi vähitellen niin paljon, että Kivelä kysyi esimiehiltään: "Seuraavatko kaikki työt minua, kun uuden työn oppiessa ei yhtään vanhaa voi jättää tekemättä?"

1960-luvun alku jäi Kivelän mieleen kovana työrupeamana, silloin nimittäin yritettiin tehdä haritetuista teristä tyssättyjä.

"Kolmisen viikkoa teimme työtä yötä päivää ja kävimme vain viikonloppuisin kotona. Lopuksi työhön lankaannuttiin niin paljon, että myönnettiin ettei hommasta tule mitään."

Suurimpana uudistuksena sahaalla pitää Kivelä siirtymistä iskunpituudeltaan 700 millisiin kehäsahoihin. Se lisäsi sahaustehoa ja tuotantoa. Myös tukkivaunut korvattiin hänen aikanaan uusilla, vaunun ulkopuolelta ohjattavilla.

Sahaus oli vaikeaa sota-

aikana, mutta pula vaikeutti työtä myös sodan jälkeen. "Piti olla lisenssi, jos ulkomailta jotain toi."

"Kun välivaihtoköydet olivat kuluneet, tuli Ileen konttoriin ja sanoi, että uusia köysiä pitäisi saada. Vastaus oli odotetunlainen: ei ole lisenssiä."

"Kului vähän aikaa ja kun piti alkaa isojen puiden sahaaminen, meni taas yksi köysi poikki. Ileen sanoi konttorissa sahausken loppuvan, ellei köysiä saa. Eipä kestänyt kauaa, kun köydet haettiin Hollannista lentokoneella, eikä puhuttu lisensseistä mitään."

Armeijasta taas Hallaan

Kun Hallan miehet palasivat sodasta, sanottiin sahaa pyörittäneille nuorukaisille, ettei heitä enää voida pitää löysityössä. Myös Kivelä siirrettiin tällöin ulkotoihin.

Veikko Kivelä katsoi tällöin, 17-vuotiaana, parhaaksi lähteä armeijaan.

"Kaksi päivää pidin loma ennen armeijaan menoa, ja kun tulin armeijasta, lähetti Suomelan Huugo jo sanaa, enkö voisi tulla töihin takaisin. Kolme päivää ehdin armeijasta tultua pitää vapaata."

Hallassa oli tuolloin kiireitä. Saha toimi täysillä ja jalostuspuoli tuotti puutaloja mm. sotakorvauksiin. Miehen ikään varttunut Kivelä oli mukana rakentamassa sodanjälkeistä Suomea.

Lavankäärijä Mirjam Wallenius:

40 työvuodessa työtahti muuttunut eniten

Lavankäärijä Mirjam Wallenius Kymin paperitehtaan arkkisalista on yksi vuoden 1982 40-vuotisansiomerkin saajista. Hän oli myös yksi nuorimmista 1940-luvulla, sota-aikana yhtiölle töihin lähteneistä nuorista.

Mirjam Wallenius ja hänen nuorempi sisarensa olivat orpoja. Huoltajana heillä oli perheen 82-vuotias mummo. Leivästä oli pula ja Mirjamilla ei ollut äidin kuoltua muuta vaihtoehtoa kuin lähteä ansiotyöhön.

15-vuotias Mirjam pääsi vuonna 1942 juoksutyöksi Voikkaan höyryvoimalaitokselle ja korjauspajalle.

Niiden kolmen vuoden aikana, jona hän oli juoksutyttö, joutui hän melkein jokaisesta pienestä tilistä ostamaan uudet puukengät. Palkkaa juoksutyöt saivat nykyrahassa 4 penniä tunnilta.

"Kengät saivat kyytiään, puuta kun olivat. Sota-aikanahan ei mitään nahkakengkiä oikein ollut. Tai sitten ei ollut rahaa ostaa semmoisia. Silloin tapasi yleensä kaikissa varusteissa puuta ja paperia", Mirjam Wallenius naurahtaa.

Naiset enemmistönä

Suurin osa tehtaalla työ-

kennelleistä oli silloin naisia ja nuoria. Miehet ja nuoret pojatkin olivat sodassa. Mirjam Walleniuksen työtovereista nuorin oli 14-vuotias, hän teki vain 6-tuntisia päiviä.

Vuonna 1946 hän pääsi töihin Voikkaan sulfiittiselutehtaan laboratorioon. Työ oli kolmivuorotyötä, 7 päivää löysissään.

"Minä olin onneksi vähän fiinimmissä hommissa kuin ne naiset, jotka olivat siellä sellutehtaan 'kuopassa'. Siellä olleet naiset auttoivat talikoiden avulla tökkimällä pienestä luukusta 'kuoppaan' puristuvaa massaa eteenpäin.

"Työ oli raskasta ja vaarallista 'kuopassa' olevien myrkyllisten kaasujen ja sinne pursuavan massan takia. Se saattoi ryöhähtää naisten päälle ja murskata heidät. Niin kuin kerran kävikin."

"Näitä 40-luvun työtovereita ei enää useinkaan vastaan tule. Toiset ovat kuolleet ja toiset eläkepäiviä viettämässä."



Lavankäärijä Mirjam Wallenius muistaa 1940-luvun leppoisaana aikana niin kotona kuin työpaikallakin.

Kaikista puutteista ja vaaroista huolimatta työntekijät viihtyivät sellutehtaalla siellä olleen hyvän yhteishengen takia.

"Ennen oli tehtaalla paljon vapaampaa. Voikkaan tehtaalla ei ollut edes portteja tehdasalueen ympärillä", Mirjam Wallenius

muistelee.

Vuonna 1954 lopetettiin vuorotyö Voikkaan sellutehtaalla ja Mirjam Walleniuksen oli siirryttävä muihin tehtäviin.

Onneksi oli erittäin lämmin kesä — hänen uusi työpaikkansa oli nimittäin joella, tukkirännien päällä.

"Meitä oli joella nelisen tyttöä hakojen kanssa uittamassa tukkeja 'transporttiin', joka nosti tukit edelleen hiomoon. Viides tyttö toimi laskijana."

"Työtä tehtiin silloinkin urakalla kolmea vuoroa. Tukinuitajan valaa en saanut aikaiseksi, kun en ker-

taakaan pudonnut veteen. En edes yön pimiässä", hän naurahtaa.

Uittotyö loppui saman vuoden syksynä ja Mirjam Wallenius siirtyi riisinkäärijäksi Kymin paperitehtaan arkkisaliin Kuusaan saareen.

Työtahti kiristynyt

Vuonna 1971 Kuusaan saaren arkkisali lopetti toimintansa. Kaikki arkkisalin 8 työntekijää: 5 riisinkäärijää ja 3 pakkaria siirtyivät Kuusanniemen arkkisaliin.

Viimeiset viisi vuotta lavankäärijänä toiminut Mirjam Wallenius on tyytyväinen nykyiseen kaksivuorotyöhönsä.

"Tähän vuorotyöhön on jo niin tottunut, ettei osaa oikein muuta ajatella."

Näiden 40 vuoden aikana on puolet Mirjam Walleniuksen työajasta ollut vuorotyötä. Entisajoista on Mirjam Walleniuksen mielestä eniten muuttunut työtahti kaikkein koneellistumiseen ja automaatioineen. "Kiire tekee työstä raskaan. Tietysti oma osansa on iänkin karttumisella", hän huomauttaa.

Vapaa-aikanaan

Oiva Sutinen junailee, sanailee ja pelailee

Teksti: Reijo Virta
Kuva: Tuomo Pitkänen

"Pikkis (Matti Kuusla) oli mennyt Jyväskylään tarkoituksenaan viihdyttää väkeä autoliikkeen tilaisuudessa. Kun hän saapui paikalle, hän huomasi, että joku oli käsittänyt asian väärin: tilaisuudessa olikin maatalousnaisia, joille valmistettu ohjelma ei lainkaan sopinut."

"Pikkis soitti hotellihuoneesta minulle ja pyysi apua. Tunnin verran tein tekstejä ja soitin sitten Jyväskylään, mitä olin saanut aikaan. Autan mielelläni hädässä olevaa."

Tarinaa kertoo Oiva Sutinen, Sutkina, Oissuna ym. tunnettu monitoiminen ja värikäs kuusaalainen.

Sanailu, sketsien tekeminen Kuuslalle, Spedelle ja muille mukavina tunnetuille henkilöille on yksi tämän Kymin rakennusosaston työjohtajan harrastuksista.

Itse hän kuvaa harrastuspiiriään lyhyesti: "Junailee, sanailee ja pelailee."

Sutki pitää eniten pelailusta pienillä palloilla. Todisteena ovat monet mestaruussarjapelit pesäpallossa, Teollisuuden Biljardiliiton mestaruudet ja SM-hopeat biljardissa.

Pesäpallo oli Sutisen lempilaji nuoruudessa, mutta vielä pari vuotta sitten miehikkäläisen Heituinlahden Urheilijain pesäpallojoukkueen lyöntivoima oli paljolti Sutkin kämmenissä; hän oli lyöntikuningas Etelä-Karjalan piirin perussar-

jassa. Aktiivivuosinaan Sutki edusti pesäpallossa sekä Kouvolan Pallonlyöjiä että Pallotovereita.

Pomput, laa'at, näpättykset ja kierteet olivat kiehtovia kolmisenkymmentä vuotta sitten. Nyt, viisissäkymmenissä, saa biljardipallon liike vihreällä veralla miehen melkein filosofoimaan:

"Biljardissa miellyttää se, että sen valtavat variaatiomahdollisuudet antavat mielikuvitukselle tilaa, toisaalta sitä ei opi koskaan täydellisesti."

"Biljardi kouluttaa, jos kohta kuluttaakin hermoja. Siinä pitää olla sinut itsensä kanssa."

Siitä, että Sutinen on "löytynyt itsensä" on todisteena kolme SM-hopeaa sekä viisi mestaruutta ja viisi hopeatila Teollisuuden Biljardiliiton mestaruuskilpailuissa.

"Näitä TBL:n mestaruuksia pidän parhaina saavutuksinani tällä harrastuspuolella", sanoo Sutinen.

"Voiton jälkeen on takki tyhjä. Viimeisen pelin voitto on hermoista kiinni, loppuottelussa pelaajat yleensä ovat tekniikaltaan yhtä taitavia."

Voitot luonnollisesti lämmitävät, mutta yhtä paljon iloa saa ihmissuhteista, joita peliä harrastamalla löytää.

"Kummallista muuten, että monet biljardia harrastavat ihmiset joko itse tarttuvat kynään tai ovat muul-



Oiva Sutinen Kymin mestarikerrhon biljardipöydän ääressä. "Tässä pelissä voi päästää mielikuvituksensa valloilleen", sanoo moninkertainen Teollisuuden Biljardiliiton mestari.

la tavalla kirjojen tai tekstien kanssa tekemisissä", aprikoi Sutinen.

Ystävapiiri on Sutilla karttunut myös keilaradoilla, nuorempana harrastuksiin kuului ammunta, tarkkuutta vaativia lajeja kaikki. Kertynyt laaja ystävapiiri

tuntee Sutisen miehenä, jolta usein saa apua, kun juhliin, illanistujaisiin ym. tarvitaan ohjelmaa.

Lupautuessaan ohjelman tekoon Sutinen asettaa aina yhden ehdon: hauskuuttelun pitää ankuroitua nykypäivään.

"Tekstejäni en koskaan tyrkytä, teen niitä pyynnöstä. Tälle junailu- ja sanailutyölle ei pidä antaa liikaa tilaa, verottaja tulee muuten mukaan ja arkityöt voivat häiriintyä".

Joskus ohjelma voi olla rämäkkäkin: "shokeeraavaa pitää olla" määrittelee Sutki itse kepposensa.

"Kerran halusimme saada yleensä erään sanavalmiiksi tunnetun insinöörin hiljaiseksi. Oli ollut mestarikerrhon kalastuskilpailut ja niiden jälkeen istuttiin kerholla."

"Järjestimme sammakkomiehen saapumaan elävä kala kädessään paikalle ja kertomaan, että insinöörin ongesta oli merkki hävinnyt, joten kalaa ei ollut voitua laittaa koukkuun. Ostettu kala kuitenkin haluttiin palauttaa."

"Tehosteeksi olimme valenneet sammakkomiehen puolelle vettä ennen hänen tuloaan sisälle."

"Kun sammakkomies asiansa vakavana esitti, ei insinööri aivan heti saanut sanaa suustaan."

Eläinsuojeluvantaa

Varsinaisen työnsä lisäksi Sutinen on Kymen läänin eläinsuojeluvantaa; hänellä on valtuudet puuttua mm. eläinräkkäystapauksiin koko läänin alueella.

"Tähän työhön minut sai ryhtymään takaosastaan halvaantuneen koiran katse

löytäessäni sen metsästä. Koira oli lähtenyt pakoon sitä ampujasta ihmistä".

Eläinsuojelun saralta Sutinen on joutunut sekä vihasuttavien että hymyilyttävien tapausten todistajaksi.

"Yllättävätkin henkilöt saattavat jättää eläimiä heitteille, toiset käyttävät eläimiä välikappaleena päästäkseen mollaamaan naapureita."

Linnunpesiä saatetaan siirtää mitä erilaisimmista syistä:

"Kymijoella pesinyt tiira otti Ekholmin sillan yli kulkevista henkilöistä jostakin syystä erityiseksi vihamieheksen konttoripäällikkö Sundmanin ja teki hänen ylitseen jatkuvasti syöksyjä, taisipa joskus pommitaakin."

"Minut kutsuttiin apuun. Siirsin tiiran pesän putkisillan puoleisesta päästä toisen puolen silta-arkun päälle - ja Sunntu sai heti kävellä rauhassa."

Muille ihmisille mukavia hetkiä järjestävä Sutki näkee, valitettavasti, murheellisena nykypäivän.

"Liian paljon me suomalaiset tavoittelemme omaa etuamme, olemme unohtaneet humanisuuden. Jopa ihmissuhteet katkeavat oman edun tavoittelun tähden ja kun ystävän menettää, on kuin puolet itsestä menisi."

"Jos näitä asioita pitäisi termittää, sanoisin, että Suomen kansa sekä olioituu että väyrystyy."

Henkilöuutiset

Paperi

Kuusankoski

Dipl.ins. **Matti Sipilä**, 37, on 1.1.83 nimitetty Kymin paperitehtaan prosessiohjauspäälliköksi vastuualueenaan PK 7:n, PK 8:n sekä arkkisalin prosessin ja tuotannon ohjaus- ja valvontajärjestelmät. Sipilä on tullut Kymiyhtiön palvelukseen vuonna 1971 käyttöinsinööriksi Kymin paperitehtaan. Ennen nimitystään prosessiohjauspäälliköksi hän työskenteli Kymin paperitehtaan eri-koistehtävissä.



Matti Sipilä

Dipl.ins. **Esko Leino**, 39, on 1.1.83 nimitetty Self Copy-tehtaan tuotantopäälliköksi. Hän on tullut Kymiyhtiön palvelukseen vuonna 1971 tutkimusosastolle. Esko Leino toimi vuodesta 1976 lähtien Self Copy-tehtaan käyttöpäällikkönä.



Esko Leino

Kymi Kymmene Paperin laivauspäälliköksi on 1.1.1983 lukien nimitetty merkonomi **Paavo Tauru**, 44, vastuualueenaan markkinointiosaston johdon alaisuudessa koordinoita paperiryhmän tuotekuljetusten toiminnallista kokonaisuutta. Laivauspäällikkö Tauru vastaa myös Kymin paperitehtaan laivausosaston toiminnasta.



Paavo Tauru

Kymin paperitehtaan laivausosastolla on lähetyspäälliköksi nimitetty merkonomi **Jari Kujala**, 29, 1.3. lähtien.



Jari Kujala

Liikennesuunnittelun esimieheksi on 1.3. lähtien nimitetty merkonomi **Lasse Ahlroth**, 33.



Lasse Ahlroth

Laskutusryhmän esimiehenä toimii edelleen **Sinikka Mäkelä**, 48.

Lähetyspäälliköksi Voikkaan paperitehtaan myyntiosastolle on 1.3.1983 nimitetty merkonomi **Pentti Eskelinen**, 38, Kymin paperitehtaan myyntiosastolta.



Pentti Eskelinen

Insinööri **Seppo Tolppala**, 28, on nimitetty kunnossapitoinsinööriksi Kymin konekorjaamolle.



Seppo Tolppala

Rouva **Aino Kilpelä**, 54, on nimitetty lähetysosaston esimieheksi Voikkaan paperitehtaan myyntiosastolle.

Perustuotanto

Kuusankoski

Varanotaari **Tuomo Simola**, 39, on 10.1.1983 siirtynyt materiaalihoitajan apulaiseksi. Hän suorittaa lisäksi erikoistehtäviä perustuotannon esikunnassa.



Tuomo Simola

Halla

Myyntijohtaja **Pär-Erik Löfin** jäädessä eläkkeelle 28.2.1983 vastaa Hallan ja Soinlahden sahan vientimarkkinoinnista 1.1.1983 alkaen markkinointipäällikkö **Ilpo Vanhala**, 36, joka on aikaisemmin toiminut myyntipäällikkönä.



Ilpo Vanhala

Metalli

Karkkila

Ins. **Rauli Palmroos** on 29.11. tullut yhtiön palvelukseen menetelmäsunnittelupäälliköksi Metallin Karkkilan konepajalle.



Rauli Palmroos

Salo

Teknikko **Risto Lehti**, 38, on nimitetty Kymi Kymmene Metallin Salon tehtaan myyntipäälliköksi vastuualueenaan kotimaan myynti. Hän on toiminut tehtaan materiaaliapäällikkönä vuodesta 1972 lähtien.



Risto Lehti

Insinööri **Aarne Nikkanen**, 40, on nimitetty Kymi Kymmene Metallin Salon tehtaan materiaaliapäälliköksi vastuualueenaan tuotannonohjaus ja materiaalitoinnot. Hän on toiminut käyttöinsinöörinä Salon tehtaalla vuodesta 1970 lähtien.



Aarne Nikkanen

Myyntiyhtiöt

Kymmene Paper Ltd.

Lontoossa toimivan Kymmene Paper Limitedin konttoripäälliköksi on nimitetty merkonomi **Peter Ahlbom**, 35. Aiemmin myyntipäällikkönä apulaisena toiminut Ahlbom osallistuu myös paperin myyntiin, hoitaa yhteydet paperitehtaisiin sekä vastaa konttorin tietokone-toiminnasta.



Peter Ahlbom

Kymmene Paper Limitedin konttoripäällikkö **Jim J. Walker**, 56, on nimitetty kenttämyyntipäälliköksi.



J.J. Walker

Merkki-päiviä

Kuusankoski

Vartija **Toivo Pilli** suoje-
luosastolta täyttää 22.2. 60
vuotta. Hän on syntynyt
Sippolassa. Yhtiön palve-
lukseen **Toivo Pilli** tuli
vuonna 1963. Hän harrastaa
vapaa-aikanaan omakotita-
lon hoitoa, puutarhaviilijä-
jä ja lenkkeilyä.



Toivo Pilli

Työnjohtaja **Oiva Sutinen**
Kymen rakennusosastolta
täytti 50 vuotta 27.1. Hän
on syntynyt Elimäellä. Oiva
Sutinen tuli yhtiön palve-
lukseen vartijaksi kuljetus-
osastolle vuonna 1962.
Vuonna 1971 hänet nimitet-
tiin työnjohtajaksi suoje-
luosastolle ja nykyisessä toi-
messaan, rakennusosastolla
hän on ollut vuodesta 1976
lähtien.

Rullapakkaaja **Helge Ruokoniemi**
Voikkaan paperi-
tehtaan jälkikäsitteystä täyt-
tää 50 vuotta 17.2. Hän on
syntynyt Savitaipaleella. Hel-
ge Ruokoniemi tuli yhtiön
palvelukseen vuonna 1956
Voikkaan rakennusosastol-
le, mistä hän siirtyi seura-
vana vuonna Voikkaan sel-
luloosatehtaalle. Nykyisessä
toimessaan hän on ollut
vuodesta 1968 lähtien. Hän
harrastaa vapaa-aikanaan
pilkkimistä ja puutarhan-
hoitoa.

Paperiasemoija **Leila Järvi**
Kouvolan Kirjapainosta
täyttää 50 vuotta 4.2. Hän
on syntynyt Tampereella.
Leila Järvi tuli käsinlatojaki-
si Kouvolan Kirjapainoon
vuonna 1951. Nykyisessä
tehtävässään hän on ollut
vuodesta 1976 lähtien.



Leila Järvi

Agrologi, tilanhoitaja **Pertti Rähkä**
metsäosastolta täyt-
tää 50 vuotta 18.2. Hän on
syntynyt Kirvussa. Agrologi-
giksi **Pertti Rähkä** valmistui
Hyvinkään maatalousopis-
tosta vuonna 1958. Hän tuli
nykyiseen tehtäväänsä, yhtiön
maatilojen vastuulliseksi
tilanhoitajaksi vuonna
1966. Tätä ennen hän toimi
mm. Oy Rosenlew Ab:n
Harvialan kartanon tilan-
hoitajana. Vuoden 1970 ai-
kana toteutettiin agrologi
Rähkän johdolla tuotannon-
suunnan muutos, jonka tu-
loksena yhtiön maatiloilla
Kuusankoskella, Karhulasa-
sa, Karkkilassa ja Juankos-
kella harjoitetaan nyt
voimaperäistä viljanviljely-
tuotantoa.

Suomen suurimpiin kuu-
luvien maatalousyksiköiden
hoitajana hänen ammattitai-
toaan on käytetty laajalti
yhtiön ulkopuolellakin. Agro-
logi Rähkä on toiminut
valtakunnallisen keskusjär-
jestön, Kylvösiemenliitto
ry:n varapuheenjohtajana
vuodesta 1977 lähtien ja
Kymen läänin Siemenviljeli-
jain yhdistyksen puheenjohtajana
vuodesta 1973 lähtien.
Hän on Kuusankosken
kaupungin maatalouslauta-
kunnan jäsen. Kymenlaakson
Agrologit ry:n puheen-
johtajana hän toimi vuosina
1968—69. Agrologien Liiton
taitomestari hän oli
vuosina 1962, -63 ja -65. Ag-

rologi Rähkälle on vuonna
1972 myönnetty Suomen
Leijonan Ritarikunnan an-
sioristi. Hänen vapaa-aikan
harrastuksiaan ovat kansan-
tanhu ja rotarytoiminta.



Pertti Rähkä

Heinola

Levyseppä-hitsaaja **Valtteri Taam**
radioattoriosastolta täyt-
tää 50 vuotta 29.1. Hän on
syntynyt Keiteleellä. Valtteri
Taam tuli yhtiön palvelukseen
vuonna 1976. Hänen vapaa-ajan
harrastuksenaan on kuntoliikunta.



Valtteri Taam

Sähköllä hitsaaja **Helena Alanko**
radioattoriosastolta täyt-
tää 50 vuotta 3.2. Hän on
syntynyt Sotkamossa. Yhtiön
palveluksessa hän on ollut
vuodesta 1970 lähtien.



Helena Alanko

Tuotesuunnittelija **Esko Uusitalo**
kattilaryhmästä täyt-
tää 50 vuotta 15.2. Hän on
syntynyt Töysässä. Yhtiön
palvelukseen **Esko Uusitalo**
tuli vuonna 1968. Hän har-
rastaa keilailua.



Kuusaalaisille

Naisten kerhotoiminta

Akanat kokoontuvat vuo-
sikokoukseen Toimelassa ke
2.2. klo 19. Seuraava kerho-
ilta on to 16.2. klo 19.

Vilhelmiinat pitävät vuo-
sikokouksen Voikkaan seu-
ratalossa to 3.2. klo 19. Seu-
raava kerhoilta on to 17.2.
klo 19.

Ykköset kokoontuvat vuo-
sikokoukseen Toimelassa ti
1.2. klo 17. Seuraava kerho-
ilta on ti 15.2. klo 17.

Kakkosten kerhoilta pide-
tään vuosikokouksen mer-
keissä to 10.2. klo 19 Toime-
lassa. Emäntävuoressa ovat
Liljat. Seuraava kerhoilta
on to 24.2. Emäntinä ovat
Ruusut.

Kiitos Vilhelmiinoille

Voikkaan vanhustentalon
asukkaat kiittävät kotita-
louskerho Vilhelmiinoiden
jäseniä heidän vanhustenta-
lolle tuomastaan lahjasta ja
jouluuudesta sekä kahvitar-
joilusta.

Star-stipendi haettavana

Star Paper Limitedin halli-
ituksen perustama Star-sti-
pendi julistetaan haettavaksi
vuodeksi 1983.

Sääntöjen mukaan Star
ottaa touko-syyskuun väli-
senä aikana vastaan yhden
Kuusankosken tehtailla työ-
kentelevän naispuolisen kon-
toritoimihenkilön. Stipen-
din saajalla on mahdollisuus
kolmen kuukauden harjoit-
telujaksoon.

Stipendiin sisältyy vapaa
matka, ylläpito bed and
breakfast -periaatteella sekä
taskuraha. Stipendiin liitty-
vät käytännön järjestelyt
hoitaa Kuusankoskella Pa-
perin konttoripäällikkö **Reijo Kojjärvi**. Stipendin sää-
ntöjä ja hakemuslomakkeita
on saatavana keskuskontto-
rista konttorihallinto-osas-
tolta **Sirkka-Liisa Sommar-
bergilta** puh. (40)2223. Ha-
kemukset on toimitettava
12.2. mennessä konttori-
päällikkö **Reijo Kojjärvelle**.

Bakteerit ja sienet tutkittavana Kuusankoskella

Helsingin Yliopiston Mik-
robiologian laitos suorittaa
valtakunnallisen tutkimuk-
sen sellu- ja paperiteollisuuden
ilman ja vesien bakteeri-
ja sienipitoisuuksista.

Yhdeksi tutkimuskohteeksi
on valittu Kymiyhtiön
Kuusankosken tehtaasta. Tut-
kimus alkaa helmikuun
alussa.

Tutkimus on suunniteltu
yhteistyössä työmarkkina-
osapuolien ja tutkijoiden
kesken ja myös paikallisesti
Kuusankoskella kaikki osa-
puolet ovat suhtautuneet
asiaan myönteisesti.

Tutkittaviksi kohteiksi on
valittu Kuusanniemen ja
Voikkaan kuorimot sekä
PK 16 ja 17 Voikkaalla.

Tutkimukseen kuuluu
myös henkilöiden terve-
dentilan seuranta tutkimus-
denaaton päivystäjälle kau-
nis kiitos Uuden Vuoden
-toivotuksesta

Vuoro klo 14—22

Järjestöt

Kuusankosken Teollisuustoimihenkilöt ry

Kuusankosken Teollisuus-
toimihenkilöt ry on valinnut
yhdistyksensä uudeksi pu-
heenjohtajaksi **Leila Halti-
an**. Varapuheenjohtajaksi
valittiin **Irma Pethman**.

Luottamusmieheksi Ky-
mintehtaalle valittiin Satu
Silvonen ja varalle Ritva
Simonen. Kuusanniemessä
luottamusmiehenä on Virve
Naumanen ja varalla Leena
Heimonen sekä Voikkaalla
Eila Järvenmäki, varalla
Leena Oksman.

Johtokuntaan valittiin
Marja-Liisa Savolainen (Ul-
la Lehmunen), Eila Järven-
mäki (Liisa Sihvola), Raili
Kosonen (Marja Hannén),
Arja Laine (Riitta Kähärä),
Sirkku Metso (Mervi Laiti-
nen), Irma Pethman (Kirsi
Hokkanen), Irma Pukki
(Tuula Rantanen), Tuija
Hartikainen (Eila Jyräs),
Virve Naumanen (Irja Hal-
me) ja Satu Kaljunen (Leena
Lehtomäki).

Yhdistyksen sihteeri on
Sirkku Metso, rahastonhoi-
taja **Maila Valsti**, tiedotus-
sihteeri **Eija Kurto** ja kou-
lutussihteeri **Virve Nauma-
nen**.

Metalliliiton Kuusankosken os. 19

Vuosikokous pidetään
Kansantalon pienellä puo-
lella (B-rappu) tiistaina 8.
helmikuuta klo 18.00.
Käsitellään sääntöjen
määräämät asiat.
Kahvitarjoilu

Toimikunta

Metallin ammattiosasto
19:n laskiaisriehaa vietetään
Ravintola Kymen Pirtissä
lauantaina 12. helmikuuta
klo 19.00. Kutsukorttiva-
raukset luottamusmiehiltä.
Jäsenistö, tervetuloa kans-
samme ”rokalle ja pannaril-
le”.

Toimikunta

Kuusankosken Sähkömiehet os. 74

Sääntömääräinen kevät-
kokous pidetään Kansanta-
lolla tiistaina, 1. helmikuuta
klo 18.00.

Vakuutusyhtiö Kansan
edustaja tekee selkoa vakuu-
tuksista. Liiton edustaja
mukana.

Kahvitarjoilu.

Paperiliiton Kuusankosken os. 19

Vuosikokous pidetään
20.2. klo 14 Yksyksissä. Käsi-
teltävänä vuosikokoukselle
kuuluvat asiat.

Toimikunta

Paperiliiton Kuusanniemen os. 85

Vuosikokous pidetään Yks-
yksissä 13.2. klo 15. Käsi-
teltävänä sääntöjen 14 §:ssä
mainitut asiat ja osaston
sääntömuutokset.

Tuleeko kiertopalkinto Kymille?

XXXIV Kymenlaakson
Viesti hiihdetään sunnun-
taina 6.3. Kotkasta Voik-
kaalle. Kymiyhtiön I-jouk-
kue puolustaa neljää perät-
täistä voittoaan ja on sillä
kiertopalkinto katkolla.

Lämmin kiitos muistami-
sesta

Jorma Reiman

Kiitän kaikkia hallalaisia
osakseni tulleesta huoma-
vaisuudesta siirtyessäni va-
paalle.

Åke Nykänen

Juantehtaan uudenvuo-
denaaton päivystäjälle kau-
nis kiitos Uuden Vuoden
-toivotuksesta

Henkilökunta-järjestelyjä

Työterveyshoitajat joutu-
vat toimimaan työterveys-
keskuksessa vajaalla henki-
lökunnalla 22.2. alkaen n.
vuoden ajan.

Tämän johdosta työter-
veyshoitaja **Anna-Liisa Mik-
kelä** siirtyy Voikkaan työ-
terveysasemalle. Hän vastaa
edelleen myös työterveys-
huollon atk-järjestelmästä,
ensiapukoulutuksesta ja
muista erityistehtävistä.

Rokotus- ja pistostoimin-
nan hoitaa työterveyshoitaja
Leena Luukko (ma, ke, pe,
klo 8—8.30 ja 13—14) ja
verenpaineneuvolan johtava
työterveyshoitaja **Kaija Man-
ninen** (ti klo 8—11, 13—15
ja pe klo 11.30—13).

Työterveyskeskus toivoo,
että aukioloaikoja noudate-
taan mahdollisuuksien mu-
kaan.

Työterveyskeskuksen la-
boratoriossa toimii vain yksi
laboratoriohoitaja 15.2.—
31.4.1983, joten toiminta
saattaa jonkin verran hidastua.

Suksi Verlaan

Uudenmaan ja Kymen
läänissä ovat hiihtolomat
samaa aikaan eli 21.2.—
26.2. Tämän johdosta Verlan
lomakylän hiihtolomavarauk-
set on tehtävä varauksia
käyttäen. Kortit on toimitet-
tava sosiaaliosastolle 4.2.
mennessä.

Ryhmätilauksia tehtäessä
on mainittava kaikkien
ryhmään kuuluvien nimet.

Hiihtolomaviikolla on lo-
malaisilla mahdollisuus saa-
da kerran päivässä lämmin-
tä ruokaa maksua vastaan
Väentuvassa. Hiihtolatu, luis-
tinnrata ja laskettelurinne
kunnostetaan hiihtoloma-
laisia varten. Myös sauna on
käytettävissä.

Kalastus erämajoilla

Uusi kalastuslaki ei aiheu-
ta muutoksia kalastusoi-
keen erämajoilla. Yhtiö on
hankkinut ao. kalastuskun-
nan luvan jokaiselle majalle
ja tämä lupa sisältää myös
pilkkimisoikeuden ao. ka-
lastuskunnan alueella. Val-
tion kalastuskortti tulee sen-
sijaan olla jokaisella kalas-
tuksen osallistuvalla pois-
luettuna kuitenkin alle 18
vuotiaat.

Aarni kutsuu hiihtäjiä

VII Aarnihiihto hiihde-
tään jälleen yhtiön tehdas-
paikkakuntien välisenä pro-
senttikilpailuna. Kilvan pa-
ras on se yksikkö joka saa
eniten palveluksessaan olevia
ladulle verrattuna yksikön
henkilöstömäärään. Aarni-
hiihdon paras vuonna 1982
oli Juankoski prosenttiluvul-
laan 30,2.

VII Aarnihiihto hiihde-
tään tänäkin vuonna helmi-
kuun lopussa eli 19.—27.2.
Kaikkien Aarnihiihdon suori-
taneiden kesken arvotaan
paikkakunnittain esinepal-
kintoja.

Perheenjäsenet ja eläkeläi-
set saavat paikkakunnittain
myös tilaisuutensa hiihtoon
osallistumiselle. Aikuisten
matka 10 km, alle 16 v 5 km
ja alle 10 v 3 km.

Talvikisat 26.—27.3. Kuopiossa

Yhtiön talvikisat järjestää
Juantehtaan Puijolla 26.—
27.3., eli viikkoa aiemmin
ilmoitettua myöhemmin.

Kuusankosken tehtaitten
mestaruushiihdot ovat kes-
kiviikkona 16.2. klo 15 Kun-
totöyryssä.

Sarjat ja matkat: yleinen
ja 35 v 15 km, 45 v 10 km ja
naiset 5 km. Ilmoittautumi-
set kilpailupaikalla.

Urheilupuiston valaistulla
ladulla ovat katsastushiih-
dot tiistaina 8.2. klo 17.

Sarjat: yleinen, 35 ja 45 v.
Hiihtojen 8.2. ja 16.2. perus-
teella valitaan osanottajat
Kymenlaakson Viestiin ja
yhtiön talvikisoihin.

Osastojen hiihtoviesti hiih-
detään Eerolassa ke 16.3.
klo 16.30 alkaen.

Onko Finlandiaan menijöitä?

Finlandia-hiihtoon osal-
listuvien yhteiskuljetuksen
järjestämistä varten kehoite-
taan halukkaita ottamaan
yhteys Kymen sosiaaliosas-
tolle, puh. 2293 16.2. men-
nessä. Osastonumeroiden
yhteisnoutoa varten pyyde-
tään numerolipukkeet tuo-
maan Kymen sosiaaliosas-
tolle em. päivään mennessä.
Kaksi osastonumeroa va-
paana.

UutisKymi

<p>Päätoimittaja Reijo Virta puh. 2168 (suora 951-402 168)</p> <p>Vt. toimitussihteeri Hannu Jauhiainen</p> <p>Toimituksen sihteeri Irma Niemi puh. 2173 (suora 951-402 173)</p> <p>Valokuvaaja Tuomo Pitkänen puh. 951-45 068</p> <p>Paperi: Kymen paperitehtaan KymArt Matta 100 g/m² ISSN 0358-416X</p>	<p>Toimitus Kymi Kymmene Oy Tiedotusosasto Niementie 13 45700 Kuusankoski Puh.vaihde 951-402 111</p> <p>Kirjapaino Kymi Kymmene Paperi Kouvolan Kirjapaino Katajajarjuntie 45720 Kuusankoski 2 Puh.vaihde 951-231 231</p> <p>Lehden seuraava numero ilmestyy 21.2.1983. Ainei- ston on oltava tiedotusosas- tolla viimeistään 10.2.</p>
--	---

Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiön apurahat

Julistetaan haettavaksi 15. päivään maaliskuuta 1983 klo 16.30 mennessä. Apurahoja voidaan myöntää ammattiin liittyvään, vapaa-aikana suoritettavaan opintotoimintaan tai muuhun itseopiskelu-, kulttuuri-, harrastus- tai virkitystoimintaan.

Henkilökohtaisia apurahoja ovat oikeutetut hakemaan yhtiön vakinaisessa palveluksessa olevat henkilöt ja yhtiön eläkeläiset sekä heidän perheenjäsenensä.

Yhteisökohtaisia apurahoja voivat hakea yksinomaan yhtiöläisistä ja/tai yhtiön eläkeläisistä koostuvat opinto- tai harrastusryhmät sekä sellaiset yhdistykset ja seurat, joiden kotipaikkakunnalla toimii yhtiön tehdas tai muu vastaava toimintayksikkö ja joiden toimintaan yhtiön palveluksessa olevat ja/tai yhtiön eläkeläiset osallistuvat.

Anomukset on laadittava tarkoitusta varten vahvistetuille lomakkeille, joita on saatavana yhtiön tehdasyksikköjen sosiaalitoimistoista tai paikallisten hallintokuntien sihteeriltä. Hakemukset palautetaan ao. paikallisen hallintokunnan sihteerille.

HALLITUS

Aloitteissa viidenneksen lisäys

Kymiyhtiön Kuusankosken tehtailla tehtiin viime vuonna uusia aloitteita kaikkiaan 93 kappaletta. Määrä on 19 prosenttia suurempi kuin vuonna 1981.

Aloitetoimikunnat käsitelivät vuoden aikana 135 aloitetta hyväksyen niistä 113 ja hyläten 22 eli 16 prosenttia. Hyväksytyistä aloitteista 53 kappaletta eli 47 prosenttia on katsottu toteuttamiskelpoisiksi.

Palkkioita maksettiin keskimäärin 1 257 markkaa hyväksytyjä aloitteita kohden. Suurin palkkio oli 12 000 markkaa. Se tuli aloitteesta, jonka avulla vältetään nutikoiden aiheuttamia kolakuljettimien vaurioita.

Eniten hyväksytyjä aloitteita tehtiin sellutehtaalla. Yhdeksässä kokouksessa hyväksyttiin 52 aloitetta ja

hylättiin 9, kesken käsittely on 19:n aloitteen kohdalla.

Kymin paperitehtaalla hyväksyttiin neljässä kokouksessa 25 aloitetta ja käsittely on kesken neljän aloitteen kohdalla.

Kolmanneksi eniten hyväksytyjä aloitteita, 18 kappaletta, tehtiin Voikkaan paperitehtaalla. Voikkaalla tehdyistä aloitteista hylättiin neljä ja kolmen käsittely on kesken.

Sekä kemian teollisuudessa että tehdaspalvelussa tehtiin kuusi hyväksytyä aloitetta. Kemiassa oli seitsemän aloitteen käsittely kesken vuoden lopulla.

Aloitetoiminnan toimintakertomuksessa todetaan aloitteiden teon viime vuonna kiinnostaneen entistä enemmän myös toimihenkilöitä.



Ryhmä merkittävien ranskalaisten paperiteollisuusyritysten johtohenkilöitä vieraili Kymiyhtiössä 10.1. Kuva PK 8:n työmaalle kohdistuneelta tehdaskäynniltä, vas: lta Aussedat-Rey-yhtiön pääjohtaja Jacques Calloud, Beghin-Say-yhtiön pääjohtaja Jean Marc Vernes ja Kymiyhtiön toimitusjohtaja Fredrik Castrén.

Ikäryhmätarkastukset jatkuvat

Vapaaehtoiset ikäryhmätarkastukset jatkuvat työterveyskeskuksessa Kuusankoskella edellisten vuosien tapaan. Kuluvana vuonna kutsutaan tarkastukseen vuosina 1918, 1923, 1928, 1933, 1938, 1943, 1948 ja 1953 syntyneet työntekijät ja toimihenkilöt.

Koska myös kaupungin työterveyskeskuksessa tehdään vastaavia tarkastuksia, on sovittu, että yhtiöläiset käyvät omassa työterveyskeskuksessaan. Näin vältetään päällekkäiseltä toiminnalta. Poikkeuksen muodostaa

irtosolututkimus, joka tehdään vuosina 1923, 1928, 1933, 1943, 1948 ja 1953 syntyneille naisille tammi-maaliskuun aikana. Kaupungin työterveyskeskus lähettää kutsun ja on toivottavaa, että tarkastuksessa käyväisiin, koska se ei kuulu työterveyskeskuksen ohjelmaan.

Ikäryhmätarkastukseen sisältyy mm. laboratoriotutkimuksia, terveyskysely, näön ja kuulon tutkiminen ja työterveyshoitajan haastattelu sekä terveysneuvonta.

Tarkastukseen on kuluvana vuonna lisätty työterveyspsykologin laatima vapaaehtoinen kysely 40- ja 45-vuotiaille henkilöille.

Lääkintöhallituksen yleiskirjeen suositusten mukaan lääkärintarkastusta ei enää tehdä jokaiselle tarkastettavalle, vaan tarkastustarve harkitaan löydösten perusteella.

Työterveyshoitajat kutsuvat tarkastukseen henkilökohtaisesti osastojakonsa mukaisesti ja antavat tarvittaessa lisätietoja.

Sellunviejän juhlamatka

Moottorialus Salla, jonka liikenteen perusvolyymin muodostaa Kymiyhtiöstä ja Kaukaalta yhtiöiden yhteiselle tytäryhtiölle Nordland Papier GmbH:lle Dörpeniin toimitettava selluloosa, lähti 17.1. sadannelle matkalleen Haminasta Bremeniin.

M/s Sallan omistaa Effoa, mutta laiva on vuodesta 1980 lähtien rahdattu Oy Finnterminals Ab:lle.

14 900 dwt:n Salla on kuluneiden kolmen vuoden aikana kuljettanut Haminasta Bremeniin noin 750 000

tonnia erilaisia metsätuotteita, kontteja, rakenteita ja kappaletavaraa.

Suuri osa Sallan kuljettamista tavaroista jää Bremenin talousalueelle, mutta osa lasteista toimitetaan edelleen jokiproomuilla. Mm. Kymiyhtiön omistama Papereries Boucher -paperitehdas Docelles'ssa saa raaka-aineensa kanavia myöten.

M/s Salla on rakennettu Espanjassa vuonna 1979, se kuuluu 8 laivan ns. Juliana-sarjaan. Se on sarjan ainoa

alus, joka tällä hetkellä toimii säännöllisessä Suomen ja Länsi-Euroopan välisessä lähiliikenteessä metsäteollisuustuotteiden kuljettajana. Laiva kuuluu korkeimpaan suomalaisen jääluokkaan, joten se on voinut ylläpitää säännöllistä liikennettä myös vaikeissa jääolosuhteissa.

10-vuorokauden välein Haminassa käyvä Salla ottaa joka kerta mukaansa selua. Sitä kuljetetaan noin 200 000 tonnia vuodessa Kymiltä, Kaukaalta ja Sunilasta.



Lähikuvassa Mallipuuseppä



Mallipuuseppä Kari Laineelta on tällä kertaa syntymässä ison valukappaleen malli.

Malli ei synny jokaiselta

Kari Laine, 36, on mallipuuseppä Kymin Metallin Karkkilan tehtaalla. Hänen tehtävänä on tehdä metallista valimossa valettavan kappaleen näköinen, puinen malli. Mallin avulla on pystyttävä kaavaamaan hiekasta muotti, johon varsinainen valukappale valetaan.

Malli voi olla puuta, muovia tai metallia. Puumalli tehdään suoraan puusta valmiiksi. Muovimallista tehdään ensin puumalli, ja siitä negatiivi. Tällä tehdään sen jälkeen valamalla tai laminoimalla varsinainen muovimalli.

Metallimallia valmistettaessa tarvitaan mallipuuseppää, mikäli malli tehdään valetusta aihioista. Tällöin tehdään valettavasta aihios-ta puumalli.

"Yleisin mallin raaka-aine on mänty, jota on sen pehmeuden vuoksi hyvä työstää. Myös tervaleppää käytetään mallinvalmistuksessa. Kuiva leppä pysyy hyvin mittoissaan, myös se on helposti työstettävissä."

Kari Laine kertoo, että viime aikoina on mallinvalmistuksessa ryhdytty käyttämään myös vaneeria. Eri-tyisesti silloin, kun mallin lujuusvaatimukset ovat suuret, on vaneeri käyttökelpoista.

Työssään mallipuuseppä tarvitsee tavallisia puusepän työkaluja, mm. vannesahaa, höylää ja "santasiivaa". Myös käsijyrsimiä ja hiomakoneita tarvitaan.

Kari Laine on käynyt nelivuotisen ammattikoulun Karkkilassa vuosina 1964-68, samanaikaisesti hän harjoitteli malliverstaalla käytännön työtä.

"Käytännössä tämä työ on opittava. Jokainen ei pysty mallia kuvasta tekemään."

"Kappale on pystyttävä kuvittelemaan kolmiulotteisesti piirustuksesta omassa päässä. Tätä taitoa tarvitaan kappaleen ulosotossa piirustuksesta ja jos sitä ei ole, mallipuuseppää ei miestä tule", toteaa Laine, jonka tekemien mallien avulla on valmistettu niin jousen korvia kuin maansiirtokoneiden akseliston koteloitakin.

Kari Laine myöntää, että ensimmäinen 2 x 2 metrin piirustus tuntui myös hänestä "kiinalaiselta" ja että joskus pitää lähteä piirustuksen kanssa suunnittelijan pakeille kysymään, miten jotkin kohdat tehdään.

Kun mallin puutyö on tehty ja mitat kertaalleen tarkastettu, malli viimeistellään ja maalataan. Viimeis-

tely ja maalaus on usein muiden kuin ammattitaitoisen mallipuusepän työtä.

Malliosastolta valmis malli viedään valimon puolelle ja "pistetään hiekan sisään".

Mielekästä hommaa

"Mielekästä hommaa tämä on. Tosin nyt malleja tehdään hyvin tiukalla aikataululla. Kiireellä saattaa aiheutua myös virheitä."

"Kiireen lisäksi häirtä on maalinkäry, osastolla ei ole erillistä maalaamoja. Maalattaessa käytettävät kohdeimut eivät aina pysty imemään syntyviä käryjä", sanoo Laine.

"Kunhan verstaan kehittäminen saataisiin valmiiksi, olisi muuten hyvä työpaikka vielä parempi", sanoo Laine.

Suhteellisen siististä työstään johtuen Laine ei työtovereineen tarvitse paljoakaan sosiaalisia tiloja. "Puun pöly lähtee paineilmalla pois, pesulassa käy vain pari henkilöä."

Työtovereita Kari Laineella on puumalliverstaalla yhdeksän miestä ja kaksi naista.